

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია
National Academy of Sciences of Georgia

**V საერთაშორისო ქართველოლოგიური
კონგრესი**

მიმდინარეობს

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის
85-ე წლისთავისადმი

**THE INTERNATIONAL KARTVEOLOGICAL
CONGRESS - V**

“85 Years of the National Academy of Sciences of Georgia”

22-23. V. 2026

თბილისი **2026** 22-33 მაისი
TBILISI **May 22-23**

პროგრამა

Program

თბილისი - Tbilisi

2026

22 მაისი / 22 May

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემია,
რუსთაველის 52, პრეზიდიუმის სხდომათა დარბაზი
(III სართული)

National Academy of Sciences of Georgia,
52 Rustaveli Av., Floor 3

10:30 – 11:00

რეგისტრაცია - Registration

11:00 – 12.30

პლენარული სხდომა - Plenary Session

აკადემიის პრეზიდენტი, აკად. **როინ მეტრეველი** -
*საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის 85-ე წლისთავის
საიუბილეოდ*

Academician, President of the National Academy of Sciences of
Georgia **Roin Metreveli** - *On the occasion of the 85th anniversary of
the Academy of Sciences*

აკად. **ელგუჯა ხინთიბიძე** - რუსთველის რელიგიური
მსოფლმხედველობა და „ვეფხისტყაოსნის“ ტოლერანტიზმი

Elguja Khintibidze - Rustaveli's religious worldview and the
tolerance of "The Rider in the Panther's Skin"

პროფ. **ჰიროტაკე მაედა** - არჩილ II ბაგრატიონის პოემის –
„გაბაასება თეიმურაზისა და რუსთველისა“ – ისტორიული
მნიშვნელობის კვლევა

Hirotake Maeda - A study of the historical meaning of Archil II
Bagrationi's poem, "Dialogue between Teimuraz and Rustaveli"

პროფ. **თამარ დრაგაძე** - საქართველოს მეცნიერებათა
აკადემიის 85 წლის იუბილე

Tamara Dragadze - Georgian Academy of Sciences 85th
Anniversary

მისალმებები

12:30 – 13:30 შესვენება / a break

13:30 – 16.00

ქართველოლოგიური კონგრესის I სხდომა -
„მეცნიერებათა აკადემია - 85“

პრეზიდიუმის სხდომათა დარბაზი

სხდომის თავმჯდომარეები:

აკად. როინ მეტრეველი; პროფ. კონსტანტინე ლერნერი

Chairs: acad. **Roin Metreveli**; prof. **Constantine B. Lerner**

1. **ლ. მელიქიშვილი** - ძალადობა როგორც სოციალური მოდელი

Lia Melikishvili - Violence as a Social Model

2. **კ. ლერნერი** - ბაკურ - „პირმშო“

Constantine B. Lerner – B a k u r - „First-born“

3. **ი. გიპერტი** - ქართული წელთაღრიცხვა კონტექსტში

Jost Gippert - Georgian Time Reckoning in Context

4. **თ. კობუში** - კატეგორია „ქართული ქრისტიანული კულტურის ისტორია“

Theo Kobusch - Under the category ‘History of Georgian Christian Culture and Basics of World Outlook’

5. **ჰ. ჩიმქე** - ოჯახი ქართული და თურქული ანდაზების მიხედვით

Harun Chimke - Family in Georgian and Turkish Proverbs

6. ალ. მ. ბრუნი - წინასწარმეტყველ დანიელის წიგნის
ძველი ქართული თარგმანი და მისი ურთიერთობა
ბერძნულ წყაროებთან

Alessandro Maria Bruni - The Old Georgian Translation of the
Book of the Prophet Daniel and Its Relationship to Greek Sources

7. ზ. მ. აკარსუ, ს. აკარსუ - არქეოლოგიური არტეფაქტები
კოლხეთიდან და იბერიიდან ანატოლიაში

Babür Mehmet Akarsu, Seda Akarsu - Archaeological Artifacts
with Double-Protome Zoomorphism from Colchis and Iberia to
Anatolia and the Near East

8. პ. სურგულაძე - 1921 წლის 18 მარტის ქუთაისის
ხელშეკრულება და საქართველოს მეორე
სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა

Paata Surguladze - Kutaisi Agreement of March 18, 1921 and
Georgia's Second State Independence

9. მ. ალბოგაჩიევა - საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია და
რუსეთის კავკასიოლოგია:
კონტაქტები და თანამშრომლობა

Albogachieva Makka Sultan-Gireevna - The Georgian Academy
of Sciences and Russian Caucasian Studies:
Contacts and Cooperation

23 მაისი

10:00 – 12:30

ქართველოლოგიური კონგრესის II სხდომა

„ივ. ჯავახიშვილი - 150“

პრეზიდიუმის სხდომათა დარბაზი

სხდომის თავმჯდომარეები:

აკად. ლიანა მელიქიშვილი; პროფ. გივი ღამბაშიძე

Chairs: acad. **Lia Melikishvili**; prof. **Givi Gambashidze**

1. **გ. ღამბაშიძე** - ქართული კულტურის ძეგლები ჩრდილოეთ კავკასიაში

Givi Gambashidze - Monuments of the Georgian Christian Cultural Sphere in the Countries of the North Caucasus

2. **ვ. ვაშაკიძე** - სახელმწიფო ტერიტორიის აღქმა შუა საუკუნეების ქართულ საზოგადოებაში („ქართლის ცხოვრების“ მიხედვით“)

Valerian Vashakidze - Perception of State Territory in Medieval Georgian Society (According to “Kartli Life”)

3. **ნ. ჯავახიშვილი** - საქველმოქმედო ლატარია ქართული უნივერსიტეტის მხარდასაჭერად (1917-19)

Niko Javakhishvili - Philanthropic Lottery to Support Georgian University (1917-1919)

4. ნ. გელდიაშვილი - „ფრაზეოლოგიურ ბუდეთა“ სტრუქტურული მოდელები და მათი სემანტიკური მახასიათებლები შიო არაგვისპირელის შემოქმედების მიხედვით

Nunu Geldiashvili - Structural Models of "Phraseological Nests" and Their Semantic Characteristics Based on Shio Aragvispireli's Works

5. მ. სახოკია - ქართული ლექსიკოგრაფიის თავისებური მახასიათებლები ორენოვნებისას (სპარსულ–ქართული ლექსიკონის მაგალითზე)

Maia Sakhokia – Peculia Features of Georgian Lexicography in Bilingual (Persian-Georgian) Dictionary

6. მ. ნაჭყებია - მეცნიერული ფილოლოგიის ჩამოყალიბების სათავეები მე-17-მე-18 საუკუნეების ევროპულ სამეცნიერო საზოგადოებებში და ქართული თანადროული გამოცდილება

Maia Nachkebia - The Origins of Scholarly Philology in the 17th–18th Centuries: European Scientific Societies and Contemporary Georgian Experience

7. ე. გიუნაშვილი - დასავლურ საშუალო ირანული (პართული) ონომასტიკის თანამედროვე კვლევის საკითხები „ქართლის ცხოვრების“ რედაქციებში

Helen Giunashvili - On the Study of Western Middle Iranian (Parthian) Onomastics in the Editions of "Life of Kartli"

8. მ. მანჩხაშვილი, მ. მიქაძე, ი. ნოდია - ისტორიის გადაწერის მცდელობა (ცხინვალის რეგიონი)

Maia Manchkhashvili, Miranda Mikadze, Irakli Nodia -
At attempt to rewrite history: using the example of the occupied Tskhinvali region

9. ნ. სონღულაშვილი - განათლება და ეროვნული იდეა საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკაში (1918-1921)

Nato Songulashvili - Education and the National Idea in the Democratic Republic of Georgia (1918-1921)

12:30 – 13:30 შესვენება / a break

13:30 – 15:30

ქართველოლოგიური კონგრესის III სხდომა
„ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად
გამოცხადების 1700 წელი“
პრეზიდიუმის სხდომათა დარბაზი

სხდომის თავმჯდომარეები:

აკად. ელიზბარ ჯაველიძე; პროფ. ჰარუთიუნ ხუდანანი
Chairs: acad. **Elisbar Javelidze**; prof. **Harutyun Khudanian**

1. ნ. სულავა - ქართული ჰიმნოგრაფია, გალობის
მრავალხმიანობა და ძველი სანოტო სისტემა ბიზანტიურ
კულტურულ კონტექსტში კვლევის თანამედროვე ეტაპზე

Nestan Sulava - Georgian Hymnography, the Polyphony of
Chanting and the Ancient Notation System in the Byzantine cultural
Context at the modern stage of Research

2. ჰ. ხუდანანი - დავით აღმაშენებელი XI-XIII სს-თა სომხურ
მატიანეებში

Harutyun Khudanyan - The Portrayal of the Mighty And Pious
Georgian King David The Builder in the Works of 11th–13th
Century Armenian Chroniclers

3. გ. არახამია - XII ს. ქართული ისტორიოგრაფიიდან

Goneli Arakhamia - From 12th-century Georgian historiography

4. ქ. მანია - კათალიკოს-პატრიარქ ამბროსი ხელაიას ღვაწლი ქართველობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლაში ქართული ბეჭდური მედიის რეპრეზენტაციით

Ketevan Mania - The contribution of Catholicos-Patriarch Ambrosi Khelaia in the struggle to preserve Georgian Identity as represented by Georgian Print Media

5. დ. თინიკაშვილი - ქართულენოვანი ისტორიული წყაროები და ისტორიოგრაფია ფერარა-ფლორენციის კრებაზე (1438-1439) ქართველთა მონაწილეობის შესახებ

David Tinikashvili - Georgian Historical Sources and Historiography Regarding Georgians' Participation in the Council of Ferrara-Florence (1438-1439)

6. ა. არაბული - ვაზის ჯვრის მისტერია

Avtandil Arabuli - The Mystery of the Vine Cross

7. ქ. პავლიაშვილი - ადრექრისტიანული ედიქტების როლი საქართველოს პოლიტიკურ ორიენტაციასა და საეკლესიო ორგანიზებაში

Ketevan Pavliashvili - The earlychristian edict's part in the political orientation and church organization of Georgia (III-IV)

8. თ. დოლიძე - უძველეს რელიგიურ წარმოდგენათა მხატვრული გამოსახვა

Tamar Dolidze - Artistic depiction of ancient religious ideas

9. ქ. ქუთათელაძე - ტოპონიმი, როგორც ისტორიული კვლევის ობიექტი

Ketevan Kutateladze - Toponym as an object of historical research

16:00 – 19:00

**კულტურული პროგრამა - მცხეთაში /
Cultural Program – in Mtskheta**